УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
75 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly: 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVI. Ч. 110. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 13-го ЧЕРВНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 13, 1969 No. 110. VOL. LXXVI.

— Короткі вісті —

Четвер, 12 червня 1969

В АМЕРИЦІ

ВІДПОВІДАЛЬНІ ПРОФЕСОРИ СИТІ КОЛЕДЖУ В НЮ ЙОРКУ ВИСТУПИЛИ ПРОТИ СТВОРЕННЯ ПРИ КОЛЕДЖІ окремої школи для вивчення негритянської і порторіканської історії й ін. дисциплін. За вимогами негрів давати власні свідоцтва. Відповідальні члени ректорату цього коледжу великою більшістю голосів відкинули й іншукевідповідну пропозицію — приймати до коледжу 50 відсотків молоді з убогих дільниць, без огляду на шкільну підготову таких кандидатів. Тим часом, при Бруклинському коледжі відкрився літній „Афро - Американський інститут".

КАНАДА ПІД КЕРІВНИЦТВОМ ЛІБЕРАЛЬНОГО ПРЕМ'ЄРА ТРУДО БАЖАЄ ВИЗНАТИ ЧЕРВОНИЙ КИТАЙ, про що знову заявив міністер закордонних справ Канади М. Шарп. Він сказав, що готовий поїхати до Стокгольму, Швеція, щоб там зустрітися з представниками комуністичного Китаю та обговорити справу дипломатичного визнання червоного Китаю. Він же сказав, що на цю тему вже відбуваються у шведській столиці переговори з комуно - китайцями, і то з канадійської ініціятиви.

РИМО - КАТОЛИЦЬКА АРХИДІЄЦЕЗІЯ НЮ ЙОРКУ ВЧОРА ВПЕРШЕ ОПРИЛЮДНИЛА ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ЗА 1968 РІК, з якого виходить, що ця дієцезія мала за минулий рік понад один мільйон долярів дефіциту. У звіті сказано, що загально було зібрано від вірних 19 мільйонів 731 тис. долярів, а видано за той же час на суспільну допомогу, шкільництво і священослужителів майже 21 мільйон долярів. Самі священики цієї дієцезії домагалися, щоб прибутки і видатки були оприлюднені. Архидієцезія, що її очолює кардинал Т. Кук, відкинула домагання Д. Формана, войовничого негритянського провідника, щоб Церква платила так зв. відшкодування за давні кривди неграм.

18 ЧЛЕНІВ ВОЙОВНИЧОЇ НЕГРИТЯНСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ „ЧОРНА ПАНТЕРА" ЗАТРИМАНІ В ЧИКАГО за те, що вони схопили, притримали і тортурували двох осіб, мужчину і жінку, котрі викривали дії „Чорної пантери". Між арештованими є дві негритянки. Суддя обвинувачив затриманих у змові і в схопленні двох осіб, яким після побиття таки вдалось утекти. Тепер обоє живуть під охороною поліції.

СЕСТРА З БРАТОМ У ПАРКСБУРҐУ ОБЛИЛИ ПІДЛОГИ БЕНЗИНОЮ І ПІДПАЛИЛИ ВЛАСНИЙ ДІМ, у якому згоріли їхні батьки і десятеро їхніх братів і сестер, наймолодше півріче, найстарша сестра мала 17 років. 15-річна Сузанна Бейли намовила молодшого брата, щоб він це зробив, бо була злою на батьків, які заборонили їй зустрічатися з 18-літнім „бойфрендом". Обох, не зважаючи на молодий вік, мають судити як дорослих убивців, хоча оборона, очевидно, буде домагатися, щоб їх досліджували „психоаналісти" і т. п.

У СВІТІ

В'ЄТНАМСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОГОЛОСИЛИ у Парижі, що в Південному В'єтнамі склався підпільний „уряд". В трьох останніх днях минулого тижня будім-то на якомусь „визволеному" місці в Південному В'єтнамі відбувся з'їзд 88-ох делегатів, на якому покликано до життя уряд, що ніби репрезентує всі „сили спротиву". На тому з'їзді — твердять комуністи — були репрезентовані делегати від Фронту Національного Визволення (В'єтконгу), Союзу національних, демократичних і мирових сил, Демократичної й миролюбної сили і т. п. створені комуністами фіктивні організації.

„РУДЕ ПРАВО" У ПРАЗІ ПРИНЕСЛО статтю чехословацького амбасадора у Москві Владіміра Куцкого, в якій той старий русофіл твердить, що совєтська преса тільки тому не писала нічого про антиросійські авантюри й настрої у ЧССР, щоб не псувати „приязних" взаємин між тими двома народами. Ту статтю чеського амбасадора вважають за посередню атаку проти Александра Дубчека, який ніби був спричинником тієї протисовєтської хвилі в ЧССР.

ГОЛОВА КАМБОДЖІ ЗАЯВИВ, що Камбоджа відновить дипломатичні взаємини з З'єднаними Стейтами, обмінявшись з ними шарж д'аффер. Князь Нородом Шіганук відомий з своїх химерних рішень і заяв, які раз-у-раз змінює і відкликує. Шіганук зірвав в 1965 р. зв'язки з Америкою, закинувши їй порушування території Камбоджі, найближчої сусіди Південного В'єтнаму. Недавно він заповів відновлення повних дипломатичних взаємин з ЗСА, після того відкликав був це.

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ ТВЕРДИТЬ далі, що американські летуни, що їх північні в'єтнамці схопили в полон, це „злочинці", які провинились своїми жорстокими діями проти населення Північного В'єтнаму, — проте північно - в'єтнамські власті поводяться з ними „гуманно". Північний В'єтнам не погодився на інспекцію тамошніх таборів полонених Міжнародним Червоним Хрестом, не оприлюднює списків полонених, не дозволяє їм писати листи до родин і використовує їх для своєї пропаганди.

АНДРЕЙ ГРОМИКО НЕСПОДІВАНО ПРИБУВ до столиці Єгипту Каіро. Від'їзд Громика з Москви саме в часі міжнародної комуністичної конференції вказує на негайний і важливий характер тієї подорожі. Деякі коментатори пов'язують її з такими фанатичними антиізраїльськими настроєми в Єгипті, які погрожують вибухом нової війни на Близькому Сході, що її Москва будім-то не хоче.

ТАЇ (СІЯМ) НЕ БУДЕ противитися дальшому перебуванню на таїтській території американських морсько-летунських баз, коли навіть скінчиться В'єтнамська війна і американські збройні сили будуть відкликані з В'єтнаму та сумежних вод, — заявив таїтський міністер закордонних справ Танат Хоман в Токіо, де відбувається економічна конференція дев'ятьох далекосхідніх і південно-азійських держав.

ГРОМАДСЬКІ ЗБОРИ В НЮАРКУ

Нюарк. — Відділ УККА запрошує українців Нюарку-Ірвінґтону на громадські збори, що відбудуться в суботу 14 червня о 8-ій г. веч. в залі Українського Народного Дому. Доповідатиме о. д-р В. Ковалик про потреби Української Католицької Церкви і ред. Л. Полтава — про „Український спротив в УССР". Після доповідей буде обговорена справа Патріярхату Української Католицької Церкви.

Джан Л. Луїс, провідник американських гірників помер на 89-му році життя

Вашингтон. — В середу 11 червня, тут у Шпиталі Докторів помер на 89-ому році життя видатний діяч американського робітничого руху, президент емерит могутньої Об'єднаної Спілки Гірничих Робітників Джан Л. Луїс. Очоловав Джан Л. Луїс названу професійну спілку протягом сорок років, аж до свого відходу на відставку в 1960 році. Після 1920-ого року, у двадцятих, тридцятих роках і сорокових роках цього сторіччя Луїс був організатором завзятих, не раз кривавих боїв і страйків, провоbooджених його спілкою за покращання умов праці і встановлення відповідної заробітної платні для робітників різних ділянок гірництва. В цій боротьбі Луїс був безоглядний і проводив її часто проти урядових чинників, не виключаючи президентів. Був дуже добрим промовцем, з приводу чого і прозвано його „шахтарським громовержцем". Як голова Спілки Гірників і організатор Комітету Індустрійних Організацій (КІО) Луїс мав величезний вплив на розвиток і формування

Джан Л. Луїс

економічного життя в ЗСА. Не закінчивши середньої вищої школи, Луїс був дуже освіченою людиною, здобуваючи добру освіту самотужки і будучи навіть дослідником творчости Шекспіра. Дружина Луїса Мирта померла 1942 року і з того часу він жив сам у колишньому родинному домі Роберта Е. Лі в Александрії, Вірджінія. Доньку Катерину втратив Луїс 1962 року. Син — Джан Л. Луїс Джун., працює лікарем в Балтиморі.

У Вашингтоні відбулася конференція в справі взаємин між ЗСА і країнами Латинської Америки

Вашингтон. — В середу 11 червня ц. р. тут у Білому Домі відбулася під проводом през. Ніксона конференція, присвячена питанням міжамериканських взаємин. У конференції, крім Президента, взяли участь державний секретар Вілліям Дж. Роджерс, асистент державного секретаря для латино-американських справ Чарльз Е. Меєр, амбасадори Гю П. Марґейн з Мехіко, Гілермо Севілла-Сакас з Нікарагви, Луїс Деметріо Тіноко з Коста Ріки, Рок Х. Авіля, Артур Бонґом з Таїті, як також чилійський міністер закордонних справ Ґабрієль Вальдес Сюберкасо. Темою обговорення під час цієї конференції був переданий Вальдесом Сюберкасо на руки президента Ніксона меморандум держав цілої латино - американської держави, опрацьований двома тижні тому їх представниками під час спеціяльної зустрічі в столиці Чіле. В меморандумі з'ясовано конкретно скарги й вимоги держав Латинської Америки щодо торговельних і допомогових взаємин між цими державами і З'єднаними Стейтами Америки. В ньому стверджується м. ін. наявність глибокої кризи в міжамериканських взаєминах й висловлюється попередження про все гостріше незадоволення населення й урядових чинників країн Латинської Америки з політики ЗСА, зокрема в економічній ділянці. Конкретно представники латиноамериканських держав вимагають, більш ефективної міжамериканської співпраці, як також скасування багатьох перешкод і заборон для латино-американського експорту до ЗСА. Домагаються вони також неповʼязування економічної підтримки з будь-якими політичними чи мілітарними умовами. Одержавши меморандум латино-американських держав, през. Ніксон заявив, що він і його уряд візьмуть його під серйозний розгляд, беручи також до уваги звідомлення губернатора Рокефеллера, що його він передасть Президентові після закінчення своїх поїздок по країнах Латинської Америки.

Підпільний „уряд" Південного В'єтнаму зголошує свою участь у Паризькій конференції

Париж. — Теперішній голова комуністичного Фронту Національного Визволення на Паризькій конференції про В'єтнам, Тран Ван Кієм, проголосив, що він став „міністром в канцелярії прем'єра" новоскладеного підпільного уряду Південного В'єтнаму і що той уряд займе дотеперішнє місце Національного Фронту Визволення на Паризькій конференції. Тому, що дотеперішня заступниця його, Трана Ван Кієма, пані Нгуєн Ті Бінь, стала „міністром закордонних справ" у тому підпільному уряді, то вона перейме провід „нової" делегації. Водночас проголошено 24 прізвища членів того нового південно-в'єтнамського уряду, що його очолює інженер Гіюнь Тан Фат, як також оприлюднено деклярацію того „уряду". Вона нічим не різниться від попередніх деклярацій Фронту Національного Визволення, уряд Південного В'єтнаму далі називає „американськими маріонетками" і „жменею зрадників народу", та відмовляється розмовляти з ним, повторює ультимативні вимоги Фронту Національного Визволення і висловлює „подяку" Північному В'єтнамові за його активну допомогу, уділювану „визвольній війні проти американських агресорів", як також подяку всім „соціалістичним і прогресивним" країнам, які сприяють тій „визвольній" війні. Американські й південно-в'єтнамські кола стверджують, що той новий „уряд" — це „старе вино в нових міхах", — що всі члени того „уряду" це члени Фронту Національного Визволення та що це тільки пропаґандивний трюк Північного В'єтнаму. Однак комуністи можуть частинно осягнути свою ціль, а саме, щоб трактувати їх представників нарівні з теперішнім південно-в'єтнамським урядом: Альжирія, Північна Корея і Куба вже визнали той комуністичний „уряд" і за їх прикладом напевно визнають його інші комуністичні та деякі невтральні країни. На четвер 12 ц.м. було заповіджене дальше засідання Паризької конференції.

Італійські комуністи солідарні з румунами в критикуванні Москви

Москва. — Найбільша з усіх західньо-европейських комуністичних партій, італійська, заявилася на міжнародному комуністичному з'їзді у Москві проти „доктрини Брежнєва", яка дає „право" Совєтському Союзові втручатися у внутрішні справи інших „співдружніх" держав, ніби загроженіх „контреволюцією", як також заявилася проти встановлення будь-якого керівного центру для всіх комуністичних партій. В імені італійської делегації промовляв в минулу середу 11 червня заступник голови партії Енріко Берлінґер. Голова партії Люіджі Льонго не приїхав до Москви формально внаслідку недуги, але направді вважають, що італійська комуністична партія хотіла неприявністю свого голови заманіфестувати свою неохіть супроти того з'їзду. Названий представник італійських комуністів заявив просто, що він не підпише проєктованої спільної деклярації, якщо буде говоритися в ній про одностайне становище всього комуністичного світу в усіх справах, бо таке твердження не відповідає правді. В нинішньому комуністичному світі — казав він — існує забагато розбіжностей, щоб говорити про „уніформовану" політику. Між іншим, Белінґер натаврував совєтську інвазію до Чехо-Словаччини. Він заявився проти антисовєтської політики Комуністичного Китаю, але застерігся проти будь-якого таврування Комуністичного Китаю в резолюціях та зголосив спротив від італійської комуністичної партії — посередництво в совєтсько-китайському конфлікті. Однак велика більшість 44-ох промовців на московському з'їзді таврували китайських комуністів. Голова чесько-словацької делегації д-р Ґустав Гусак виголосив просовєтськуколінопреклонну промову, запевняючи, що критики совєтської інвазії „не знають дійсних обставин", які ту інвазію спричинили. Він твердив, що в ЧССР ... панував „наївний політичний романтизм", який не брав на увагу, що основою безпеки і всіх благ для Чехо-Словаччини є найтісніший союз і приязнь з Совєтським Союзом.

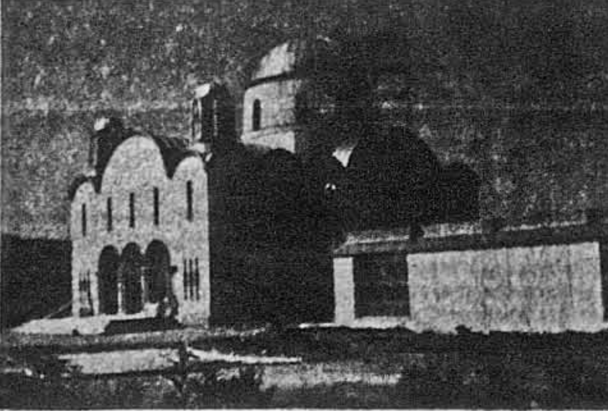
Москва і Пейкінґ знову обмінялися взаємними закидами щодо „провокацій"

Москва. — Совєтський Союз і Комуністичний Китай обмінялися новими нотами протесту, в яких одна держава другій закидає „провокаційні акти", поведені збройними силами. Китайці закидають москалям, що совєтські вояки напали на китайських пастухів овець у прикордонній смузі в провінції Сінкіянґ, одну жінку вбили й одного китайця схопили та що після того вив'язалась обопільна стрілянина. Знову ж совєтська нота твердить, що, навпаки, це китайці затіяли пляново провокацію, висилавши на совєтську територію в районі Семіпалатинська велику череду овець, а коли совєтська прикордонна сторожа хотіла завернути її, то китайські вояки відкрили вогонь. В обох нотах висловлюється на адресу другої сторони „перестрогу" та погрожується „консеквенціями", відповідальність за які впаде на другу сторону. Із змісту обох тих протестаційних нот виходить, що не дійсно був невважний прикордонний інцидент, але совєтська преса роздула його і Леонід Брежнєв згадував про нього у своїй промові на московському міжнародному з'їзді комуністів, як про доказ агресивности китайських комуністів.

УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ СОБОР СВ. СОФІЇ В РИМІ

Поміщуємо дві знімки новозбудованого собору св. Софії в Римі, посвячення якого, згідно з останніми вістками з Риму, заплановане на кінець вересня цього року. На першій з них показана церква від сторони вулиці. Площа перед церквою викладена каміннями з орнаментальними взорами. Ліворуч від церкви видно будинки Малої Семінарії, праворуч — будинок університету ім. св. Климента.

Друга знімка показує церкву від сторони університету. Риштування до копули приставлено під час монтування хрестів. Закінчується впорядкування площі, на якій будуть теж травники і фонтан. З внутрішнього влаштування собору вже закінчено вставляти мармурову орнаментальну підлогу та мозаїки, які покривають усе святилище до стелі. Тепер викінчується престоли, трон та інше влаштування святилища. Всі праці проєктовані нашими мистцями.

В Ню Йорку відзначено річницю смерти Симона Петлюри

Ню Йорк, Н. Й. — Останньої суботи, 7-го червня 1969 року відбулася тут заходом Центрального Комітету Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці в залі УВАН при 206 Вест 100 вулиці Академія, присвячена 43-ій річниці трагічної смерти св. п. Симона Петлюри, Голови Директорії та Головного Отамана Військ Української Народньої Республіки. Академію відкрив після відіграння Калиною Чічкою-Андрієнко Американського гимну, голова Центрального Комітету ген. Аркадій Валійський, який привітав приявних зокрема о. митрата І. Данилевича, заст. прем'єра УНРади д-ра К. Паньківського з дружиною і голову Представництва В. О. УНРади дир. І. Крамаренка, та сказав змістовне слово. Після цього інж. Олексій Шевченко виголосив доповідь. Мистецьку частину Академії започаткував соліст Юрій Федорів, який Андрій Шевченко продеклямував вірш Богдана Сварога „Ще зброї греміти". Останні точки програми виконала співачка Ганна Шерей, яка проспівала низку пісень. Закінчено свято українським Національним Гимном, що його проспівала заля при фортепіяновому супроводі проф. Калини Чічки-Андрієнко, у вмілих руках якої спочивав, акомпаньямент обох солістам.

Приявних було кругло 250 осіб, в тому багато кол. вояків.

Колґейтський Університет признав студентові знання української мови, як однієї із закордонних мов

Боффало, Н. Й. — Вперше за 150 років існування відомого Колґейтського Університету, признано одному із студентів першого курсу, Григорієві Дзюбі, знання української мови, як чужоземної мови. Керівник навчальною частиною того університету д-р Ґріффіт повідомив 16 травня листовно студента Г. Дзюбу, що на рекомендацію проф. д-ра Перрі, вважає його знання з української мови за цілком задовільні і тому студент Г. Дзюба не мусить вивчати в обов'язковому порядку ще іншої чужоземної мови. Григорій Дзюба, син п-ва Дзюбів з Кенмору, Н. Й., пар. з Зах. Німеччини, до ЗСА прибув із батьками 5-місячною дитиною, українська мова вчився змалечку в тій національно-свідомій культурній родині, а потім 5 років у парафіяльній школі при українській православній церкві в м. Боффало, від 5 до 10 років життя, та удосконалював знання української мови відомою і читанням книжок. Володіючи українською мовою в слові і письмі Григорій Дзюба використав практично в Колґейтському університеті, де він, як стипендист УНСоюзу на 1968-69 рр., студіює політичні й економічні науки. Ректорат Колґейтського університету зарахував Григорієві Дзюбі знання української мови, як однієї із закордонних мов, вимаганих університетом.

Українці Квінсу активізуються в американських правиборах

Ню Йорк (О. С.) — Минає 20 років від масового приїзду нових українських поселенців до Америки. Майже всі з них прийняли американське громадянство, але далеко не всі включилися чинно в американське політичне життя. Правда, голосуємо масово у виборах президента, деякі місцевості активно включаються у вибір сенаторів та конгресменів. Були спроби ставити навіть кандидатів українського роду на радних деяких міст. Важливим чинником в американському житті є брати участь в правиборах. Для того треба зареєструватись у новій виборчій дільниці в одній чи другій партії. Така реєстрація переводиться щороку в осені й українці мусять на те звернути увагу. Маємо в Америці теж українські Демократичні і Республіканські клюби, які стають чинними лише в часі виборчих кампаній. На Квінсі в Ню Йорку від років існував зачартерований Український Демократичний Клюб. Тепер він майже нечинний, однак один з його членів має чартер того клюбу. Радними міста Ню Йорку з Квінсу роками були жиди, тепер є італійці, колись були німці, всі з рамени Демократичної партії. В правиборах 17 червня 1969 р. на Квінсі бере участь від демократів адв. Джан Мармареліс, грецького роду, сам ветеран Американської Армії. Він звернувся до українських ветеранів в особах Юрія Юркова та Богдана Демчука із закликом змобілізувати українців Квінсу й допомогти йому в правиборах на радного міста Ню Йорку з 12 дистрикту. Обі згадані панове скликали наради кількох представників організацій Асторії й постановили створити Незалежний Комітет за вибір на радного міста адв. Дж. Мармареліса. Він, як кандидат прибув на ті наради і звернув увагу, що українці й греки становлять велику меншість Квінсу, якою ніхто не цікавиться. Вже пора, щоб ті дві групи зорганізувалися й змагали до вибору бодай радного міста. Мармареліс на заступника запрошує до заступництва українців й цікавиться як нам допомогти.

Вийшла нова повість для молоді „Весняні бурі" Олени Цеґельської

Мюнхен. — У Видавництві „Логос", з матеріяльною підтримкою о. протопресв. Михайла Коржана, вийшла нова повість відомої української письменниці, тепер 80-літньої Олени Цеґельської під наг. „Весняні бурі", обкладинка В. Слимаківського. Книжка має 112 сторінок. У ній розповідається про життя молодих українських хлопців і дівчат - гімназистів у таборі для „переміщених осіб" у Баварії поблизу Альп, про їхні мандрівки, переживання, першу любов, дальші життєві шляхи, при годи тощо. Повість написана з великим знанням психіки молоді. У передмові до книжки подано короткий перегляд довгого життєвого шляху письменниці Олени Цеґельської, яка 55 літ тому розпочала свою творчу працю в Західній Україні, пишучи до дитячих українських видань. У 1950 році заходами ОПДЛ вийшла її „Петрусева повість", у 1952 році, у Видавництві „Америка" у Філядельфії — повість „Тайни гір", а з позначенням 1967-го року, але недавно, вийшла повість для молоді „Весняні бурі".

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Примусова рекрутація чи добровільці

Президент Ніксон покликав до життя окрему Комісію, яка має перестудіювати всі додатні й від'ємні сторінки теперішньої рекрутаційної системи і розглянути різні аспекти переходу американських збройних сил, що творяться з примусової рекрутації, на базу добровільного зголошення. Таким чином заактуалізувалася проблема, яка довгими роками становить предмет палких дискусій, щораз гостріших у зв'язку з В'єтнамською війною і демонстраціями „в'єтніків", які палять рекрутаційні картки. Однак, прихильники скасування системи примусової рекрутації виразно застерігаються, що на їхнє становище ніякого впливу не мали й не мають щирі чи фальшиві пацифісти ані всі ті особи, які з різних причин не хочуть іти до війська.

Система примусової рекрутації існує в ЗСА лише від часу другої світової війни, при чому перше законодавство в цій справі датується від 1948 року. Остання зміна в первісному т. зв. „Акті військової селекційної служби" з 30 червня 1967 року продовжила діяння того закону до 1 липня 1971 року. Це саме період урядування президента Ніксона. До того часу стануться, мабуть, дві події, тісно пов'язані з цією проблемою: 1) закінчиться В'єтнамська війна і 2) перейде у стан спочинку директор „селекційної служби", тобто шеф примусової рекрутації, ген. Люїс Б. Гершей, який має тепер уже 75 років. Ген. Гершей є завзятим противником концепції збройних сил на базі добровільного зголошення, називаючи добровільців „наємниками" і „людьми, які ідуть до війська задля грошей". І в Конґресі і в Пентаґоні є багато таких, які твердять, що армія добровільців не матиме належного бойового духа, буде надто коштовною і може „почорніти", бо, вірогідно, зголошуватимуться до неї в першу чергу мурини, зваблювані вищими платнями й більшими привілеями, ніж їх могли б вони мати на праці в цивільному житті без фахових кваліфікацій.

Але є й поважні арґументи проти системи примусової рекрутації. Передусім — її названо „селекційною", бо вона передбачає „селекцію", себто вибір рекрутів з-поміж 17-ти категорій, від „І А" до „IV Ф" і „5-Ві". У практиці діється так, що сини заможних батьків, які можуть собі дозволити здобувати наукові ступні — маґістерські й докторські — мають шанси ніколи не служити у війську, незалежно від своєї фізичної здатности, а сини бідних батьків, які обмежуються тільки середньою школою, мусять іти до війська. Практика показала, що ця система відкрила широке поле протекціонізмові, і тому деякі демонстранти проти неї мають об'єктивну рацію. Відсіль виринув проєкт — зберегти принцип примусової рекрутації, але скасувати „селекційну" систему і завести систему жеребу, з ревізією постанови щодо різних категорій упривілейованих чоловіків у військовому віці.

Прихильники армії добровільців передусім пригадують, що до часу другої світової війни вся наземна армія і летунство в Америці, разом 139.000 осіб, це були добровільці — високої вояцької моралі і з першорядним вишколом. Армія добровільців — це завжди армія фахівців, професіоналів. Зневажлива назва „наємників" не змінює факту, що наємні війська в різні часи, включно з найновішими, на різних континентах виявляли надзвичайну відвагу і хист. Далі: американські збройні сили нараховують тепер 3,400.000 чоловіків і жінок, розпорошених по цілому світі на 432-ох військових базах. Але 90% вищого командного складу — це властне професійні військовики, які добровільно вступили до війська, вибравши військову кар'єру, і стали елітою не тільки війська, але й усього народу. Появились слушні закиди, що тих професійних старшин називається „відданими військовій справі фахівцями", а добровільців - рядовиків — „звичайними наємниками", які пішли до війська „задля платні".

Отож справа складна і дійсно різногранна, тим паче, що рекрутація на базі добровільности ішла б упарі з обов'язковими вишкільними курсами для всіх здатних до війська молодих мужчин, з обов'язком брати участь у періодичних маневрах та належати до резерви, яку покликається до активної служби у випадку війни. За всіма познаками зобов'язуючий тепер „Акт" з 1967 року буде до 1 липня 1971 року радикально змінений. Можна мати повне довір'я до президента Ніксона і Пентаґону, що будь-яка нова рекрутаційна система не послабить збройної сили Америки.

ҐОЛЛІЗМ ЖИВЕ БЕЗ ДЕ ҐОЛЛЯ

Париж. — Перша тура президентських виборів у Франції була несподіванкою для тих, хто вважав, що ґоллізм без де Ґолля неможливий. Виявилось, що він можливий, хоч саме поняття „ґоллізму" дуже неокреслене. У всякому разі, Помпіду отримав голоси, що їх мав де Ґолль у попередніх виборах.

Це свідчить про те, що відхід Генерала не змінив у Франції властиво нічого. Виборці залишились на своїх позиціях, і минулорічні революційні зрушення сплили по тілі й душі нації, як вода по спині гуски... Правда, А. Кривін, крайньолівий троцькіст, дістав 237 тисяч голосів, і виявилось, що він тішиться симпатією серед молоді, яка ще не має права голосу. Але всі згідні в тому, що у майбутніх виборах молодь голосуватиме за соціялістів, а не за „революціонерів". Це буде в 1975 році.

Ревеляцією був розпад лівиці. Але й тут лише підкреслилися слова Мальро: „У Франції є дві сили — ґоллісти й комуністи". Кандидат компартії дістав понад 20% голосів. Це те, що компартія звичайно має у виборах. Надвишка на якихось півтора відсотка свідчить про певну радикалізацію настроїв, про певну поляризацію між виразною п р а в и цею (у французькому, не українському, розумінні цього слова) і виразною лівицею.

Сподівання, що Поґер переможе тому, що він „невтральний", тобто безбарвний у порівнянні з де Ґоллем, втілення господаря, якого потребує Франція після оспорюваного Генерала, — не виправдалися. Часи непевні і французи хочуть мати на чолі держави людину, що себе показала, людину відому, яка після вибору розпоряджала б у парляменті стабільною більшістю. Такою людиною був безперечно Помпіду.

Помпіду запропонував Поґерові, щоб той не кандидував у другій турі, а за це в майбутньому уряді центристи дістануть належне місце. Поґер не погодився, вважаючи, що треба виявити центристську опозицію поруч лівої. Це типово французьке явище: при всьому респекті до „здорового хлопського розуму" французи мають також нахил до підкреслювання власної незалежности, гордяться змогою завжди висловити свою думку, завжди сперечатися, бо це пожвавлює духове життя...

Проте, не все відбулося за шаблоном попередніх виборів. Помпіду в деяких випадках поправив вислідн де Ґолля. У деяких округах дістав більше голосів, як де Ґолль у 1965 році. Свідчить це про те, що дехто тепер жаліє за Генералом. Помпіду зібрав також жниво деяких поліпшень в округах на південь від Люари: вони дали йому більше голосів, як давали де Ґоллеві. Але в основному голоси Помпіду були ті самі: особи середнього віку, жінки, селяни і традиційно ґоллістські краї — східня Франція та Бретань.

Сьогодні ніхто не має сумніву, що Помпіду стане президентом. Комуністи виразно заявили, що не голосуватимуть ні за Помпіду, ні за Поґера. Це означає, що кількість тих, які утримаються, зросте бодай на 10%, бо не всі ті, що голосували за Дюкльо, стримаються. Правдоподібно й багато соціялістів голосуватимуть за Помпіду, і багато центристів.

Помпіду вів свою кампанію дуже зручно, наголошуючи необхідність змін у системі, що втерлася за де Ґолля, хоч і не дуже виразно формулював ті обіцяні зміни. Однак, він слушно заявляв, що в багатьох випадках більше спиратиметься на клясичній демократії, як його великий попередник, взагалі буде згідливіший і в закордонній політиці, хоч триматиметься деґоллівської доктрини „незалежности Франції". Це йому запевнило й підтримку Москви, яка волів ґоллістську лінію закордонної політики: незалежність супроти Америки й холодні зносини з Німеччиною. Кандидатура Поґера могла загрожувати зближенням Парижу до Бонну.

Лівиця дуже наголошує всякі явні й таємні вістки про те, що Кремль дуже охоче бачив би Помпіду президентом, бо це запевнило б доцьогочасні відносини між Москвою і Парижем. Кажуть, що Кремль поставив передумовою здійснення підписаних торговельних договорів — президентуру Помпіду... Та подвоєння торговельних оборотів між Францією і СССР нікого тут не лякає. Навпаки — і робітники, і — чи не ще більше—промисловці потребують цього експорту. Від минулорічних подій французький торговельний балянс виказує з місяця на місяць щораз небезпечніший дефіцит. Спільний Европейський Ринок для Франції мусить бути доповнений сторонніми ринками збуту. СССР платить добре: не маючи чого експортувати поза вугіллям, він платить золотом або долярами.

У хвилині, коли пишемо ці рядки, надходять вістки, що лівиця перегруповується з наміром дати якнайширшу підтримку Поґерові. Це, безперечно, збільшить його шанси, але ніхто не має сумніву щодо остаточного висліду. Поґер міг би виграти тільки в союзі з комуністами. Та це можливість чисто аритметична. Коли б комуністи заявились за Поґером, він утратив би чимало некомуністичних голосів, бо противники комуністів не хочуть президента, який мав би зобов'язання у відношенні до компартії.

Усім дивно, де поділися революційні торішні настрої. Навіть у високих школах панує спокій. У виборах різних комісій, там, де минулого року неподільно п а н у вали троцькісти й маоїсти, сьогодні вибирають антикомуністичних делеґатів. У розмовах ця тема більш актуальна, як тема вислідів голосування 15 червня. Це — ще один доказ, що найширші маси вважають справу президентських виборів полагодженою. І годі уявляти собі якісь більші несподіванки.

Т. Дж.

Роман Ільницький

ПРО ГОРУ ГАМБУРҐЕР І ВИСНОВКИ

На сторінках американської преси і на екранах телевізорів розгорнулась цікава дискусія навколо битви за гору Гамбурґер у В'єтнамі і про те, варто чи невартo продовжувати м і ж плянетарні дослідження після висаду людини на Місяць. Оскільки ці проблеми мають глибоке духове значення, варто ними зацікавити також українську громадську думку. Ідеться тут про фундаментальні вартості життя людини і спільнот.

Сенатор Едвард Кеннеді, наприклад, не привітав вояків своєї країни з їх перемогою на горі Гамбурґер, але скритикував і битву і тих, які нею командували, закинувши їм брак відповідальности та н е д о цінювання людського життя. У битві згинуло 50 американських вояків, а — як сенатор Кеннеді висловився — „гору можна здобути й залишити, але втраченого людського життя не повернути".

Таке розумування, безперечно, має свою логіку. Бо й справді, життя людини — одна з найбільших вартостей в цьому світі. Його треба берегти і розвивати. Людина є цінністю сама в собі. Для своєї охорони і свого розвитку вона створила цивілізацію і збудувала цілу систему суспільних установ з державою включно. Але, як знаємо, це ще не все. Бо хоч це може й парадоксально звучить, а все ж це правда, що якби не було посвяти життям, то не було б і життя, а без рискування ним його цінність не була б такою високою.

Ось кілька прикладів: коли треба, батьки віддають життя в обороні своїх дітей, а діти в обороні своїх батьків; приятелі—в обороні приятелів, одиниця — в обороні громади, громада — в обороні нації. Люди віддають життя в ім'я матеріяльних цінностей, от таких як честь, слава, любов, приязнь. І таких, як Бог, переконання, віра. І навіть в ім'я „шалених дум"; подорожники гинули на підходах до верхів гір, у снігових завіях підбігунових експедицій, в тропічних спеках, у нетрях джунґлів, у спінених водах рік і морів.

Людина радо віддавала життя або рискувала ним, щоб відгадати таємниці природи. Взагалі у житті людини елемент риску і пригод завжди відігравав поважну ролю. Та й не тільки в житті одиниць. Також у житті народів.

Був час, коли слава, пригоди, риск цінувались вище, як матеріяльні добра і економічна забезпеченість. І тепер ми бачимо, що без цих вартостей люди і народи обнижують свій лет, валяються в порохах матеріяльної буденщини, задихаються в атмосфері сірого, звичайного життя.

Історія і її досвід показують, що і люди й народи потребують для життя „фантазії", великих злетів, глибоких духових п о т р ясень, „шалених дум". Без цих емоцій вони деґенеруються, підупадають, нидіють і загибають. І тому, наприклад, полет на Місяць це не тільки великий технологічний здобуток, а це також духове збагачення нації і цілого людства. Це якоюсь мірою заспокоює людські прагнення до пригод, до риску, до слави. Гроші, видані на проєкт „Аполло", не пропащі. Вони так само служать нації, як і ті гроші, які витрачено на розбудову міст і шляхів.

Для армії ж слава переможної битви — часто важливіша, ніж життя багатьох вояків. Не було й не буде великих націй без замилування до риску і до пригод. І не було, нема й не буде великих армій без туги за славою ціною життя своїх вояків. І саме тому пропозиція сенатора Е. Кеннеді залишити міжплянетарні досліди в ім'я розбудови міст, або його порада — не прагнути до перемоги в ім'я цінування людського життя — противиться природі людини.

Людина так само потребує слави, пригод, як і хліба та матеріяльних дібр. Концентруватись тільки на матеріяльне — це згуба. Думати тільки про вигоди — це упадок. Кожна бо односторонність — фальшива і шкідлива. Кожна синтеза — повна і здорова. Матеріяльне без духового — багно. Духове без матеріяльного — фантом.

Дискримінаційна політика в Україні триває

У той час, коли в Російській СФСР в і д б увалась „декада українського мистецтва" з політичною підкладкою „навіки разом з російським народом", київська „Культура і Життя" навела один із прикладів „розвитку українського мистецтва": „Питання про режисерські кадри народних театрів залишається однією з головних невирішених проблем. Іноді навіть міцні колективи розпадаються через відсутність кваліфікованого керівництва. Харківський і Київський інститути культури, а також інститут театрального мистецтва ім. Б. Карпенка-Карого та харківський інститут мистецтв не можуть задовольнити потреби самодіяльних театрів України". Інша газета, „Молодь України" з 28 травня сповіщала про ґеноцидну мовну політику Москви в Україні: щоб здати іспити на вступ до Інженерної вищої школи в Одесі, треба, між ін. дисциплінами, здати іспити „з російської, або української мови і літератур"... „Радянська Україна" з 29 травня опублікувала шовіністичний вірш сучасного російського поета Ледньова в оригіналі, російською мовою, в якому сказано „до українського брата": „Сегодня ми с тобой богати, єдіной Родіни сини"...

Леся Лисак

ЮРЧИК

Юрчик живе в Перемишлі, у тій частині міста, яка зветься „Засяння". Досі Юрчикові жилося добре, тільки ось недавно взялися якісь проблеми, що почали морочити його русяву, п'ятирічну голівку. Вони почалися, мабуть, того ранку, коли він так солодко спав, а мати несподівано збудила його поцілунком у чоло і сказала:

— Вставай, Ю р ч и к у, вмийся, вдягнися, помолися і будемо снідати.

Хоч мама вчила, що чемні діти не повинні питати „а чому я маю це робити?" — Юрчик таки невдоволено спитав:

— А чому я маю так рано вставати?

Мама зідхнула й відповіла:

— На жаль, відтепер мусітимеш раніше вставати, бо я повинна йти до праці. Після сніданку забиратиме тебе пані Мацейова, а коли татко вертатиме з праці, приводитиме тебе додому.

Це було щось зовсім нове, і тому Юрчик ще раз спитав:

— А чому? Чому мамця повинна йти до праці?

На це мама сказала:

— Бо татка перенесли на гіршу посаду, і він дуже мало заробляє.

Тоді Юрчик запитав:

— А чому татка перенесли на гіршу посаду?

Мама по довгій павзі шепнула:

— Як трохи підростеш — зрозумієш. Ти ще замалий, щоб все зрозуміти. — І додала: — Будь чемний, щоб пані Мацейова не мала з тобою клопоту.

Пані Мацейова, сусідка, була мамою Казя і Тадзя, з якими Юрчик часом бавився на подвір'ї. Пані Мацейова завжди була добра для Юрчика, не раз гладила його по голові своєю великою, товстою рукою, чого, до речі, Юрчик недолюблював. Вона завжди казала: „Ґжечне дзєцко тен Юрусь", а на своїх хлопців казала „те лобузи". Досі якось Юрчикові не приходило на думку, що і пані Мацейова, і її Тадзьо, і Казьо говорять іншою мовою, як говориться у Юрчиковій хаті. Але того ранку він був невиспаний, невдоволений і, мабуть, тому сказав:

— Пані Мацейова, а чому ви говорите інакше, як татко і мамця?

Пані Мацейова щоранку ходила на мшу до костьолу, і тому вона склала руки, як до молитви, і скрикнула:

— Матко Воска, таке мале дзєцко, а юж му політика в глове!

А Казьо, який в ту хвилину видирав від Тадзя ножик, крикнув:

— То ти нє вєш, же ми єстесьмі поляци, а ти єдєн українєц?

Але пані Мацейова вдарила його своєю великою рукою по плечу й сказала:

— Ціхо бондзь, ти лобузє! — і тицьнула Юрчикові яблуко. І зараз вони всі троє пішли на подвір'я бавитися.

Увечері тато й мама про щось довго розмовляли, але Юрчик не слухав, бо завзято малював у зошиті авта й мотоцикли. Це була його улюблена розвага, і тому, коли батько взяв його на коліна й сказав „а тепер будемо читати казочку" — Юрчик знову був невдоволений. Бо казочки розказувала йому мама тоді, як він був ще маленький. Тепер його цікавить що інше — авта й мотоцикли. А крім того казочка, яку розказував батько, зовсім не була цікава. Про якогось князя, який наказав усім людям прийти до ріки Дніпра й охреститися. І ще казав повторити щодос: „Це був князь Володимир Великий". Тоді вмішалася мама:

— Алеж, Миросю, він ще замалий, щоб його вчити історії України!

А батько суворо відповів:

— Хай навчиться тепер, бо як піде до чужої школи, не буде знати, хто він такий, — і далі розказував Юрчикові про якихось князів та якихось половців...

Так було впродовж кількох вечорів, і часами батько питав:

— Чи ти розумієш, про що я розказую?

Юрчик для святого спокою запевняв, що все розуміє — і чекав, коли батько скаже: „Ну, на сьогодні досить, помолися і йди спати".

Аж одного вечора батько ніби забув про казочки і почав кудись збиратися. Юрчик зашився в куток, завзято рисував авта й мотоцикли і чекав, аж батько вийде з хати. Тоді відважно запитав маму:

— А куди татко пішов?

Мати якраз розкладала на столі якісь полотна та взори до вишивання. І вона всміхнулася до Юрчика:

— Наш татко пішов на пробу хору. Нашого хору „Бескид". Бо внедовзі відбудеться український фестиваль.

Що таке український фестиваль — Юрчикові не було цікаво, і він радів, що вже не мусить слухати незрозумілих казочок. І від того часу батько щовечора ходив на проби, а мама вишивала та й вишивала. І Юрчик навіть не мусів питати, чому вона так багато вишиває, — мама сама сказала, що це сорочки для хористів.

Аж одного вечора батько знову взяв Юрчика на коліна й весело сказав:

— Поїдеш, козаче, з нами на фестиваль. Почуєш українську пісню.

Пісня теж не дуже цікавила Юрчика, але їхати — кудись їхати — о, це дуже приємно! І тому Юрчик зовсім не нарікав, що вони так довго їхали переповненим автобусом і не нарікав, що йому хочеться спати. Але таки заснув у мами на руках. Коли ж збудився, автобус був уже порожнісінький, а мама принаглювала: „Ходи, дитино, концерт ось — ось почнеться". І вони ввійшли до великої залі, де було дуже багато людей і гамору, а всі кругом говорили по - українськи. Це здивувало Юрчика і він спитав:

— Мамцю, то українців так багато?

А мама ясно - ясно всміхнулася й відповіла:

— Українців є кількадесят мільйонів, Юрчику, а наша батьківщина велика й прегарна.

І зараз втихло на залі, бо піднялася завіса і на сцені стояв хор. Всі почали плескати в долоні, і тоді на сцену вийшов Юрчиків батько. А мама шепнула: „Татко є диригентом „Бескиду"", — і Юрчик собі заплескав у долоні...

Хор співав і співав, але Юрчикові ніяк не було нудно. Він був дуже гордий за свого татка, який давав хористам знак, коли починати, а коли кінчати. Взагалі татко в тому одягу, якого Юрчик досі не бачив, дуже йому сподобався. І Юрчик після кожної пісні з усієї сили плескав у долоні так, як люди на залі. А потім шепнув до мами:

— Я скажу Тадзьові і Казеві, що мій татко диригент і що українців є дуже багато.

Здається, від того дня Юрчик уже знав, хто він такий і чому говорить іншою мовою, як пані Мацейова та її хлопці...

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

Д-р Іван Головінський

ПРОБЛЕМА НАЦІОНАЛЬНОГО САМОЗБЕРЕЖЕННЯ У СВІТЛІ ПСИХОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ

(1)

Кайданими міняються,
правдою торгують.
Тарас Шевченко

Центральними, видимими символами національного самозбереження для українців у діяспорі є рідна мова і церковна окремішність. Довкола цих двох основних проблем довший час ведеться завзята дискусія часто повна непорозумінь і навіть несуттєвих арґументів.

Проблему національного самозбереження найчастіше розглядається в аспекті історичних подій, себто самі події аналізується у їхньому взаємовідношенні як причини і наслідки.

Іншою, менш поширеною методою є розглядати проблеми не тільки в світлі подій, але в першу чергу в аспекті психологічних сил, які впливають на дію так одиниць, як і збірнот та народів.

Не місце тут розглядати всі ці теорії, які мають відношення до мотивів дії, але можна сміливо ствердити, що без уваги на те, яку теорію ми не розглядали б, центральною темою є проблема сили.

Сила може бути позитивною або неґативною, руйнуючою або будуючою у своїх наслідках. Тому тему змагання сил знаходимо в усіх релігіях світу, як також у всіх мислителів від Зороастра і Конфуція починаючи, а на Фройді, Юнґу і Герберті Маркузі та інших кінчаючи. Центральною точкою людського взаємовідношення є намагання людини впливати на поведінку іншої людини. Цей вплив проявляється в різних формах починаючи від фізичної сили, а кінчаючи на психологічних засобах.

Коли ж приглянемось до взаємовідношення націй з історичної перспективи, та зауважимо, що ужиття сили було стосоване в різний спосіб, у різних видах.

У давнині переважала пряма фізична сила. В сучасності зауважуємо часте застосування досконалих методів психологічної боротьби. В першу чергу це намагання посіяти сумніви і захитати переконання противника в слушності його поглядів. Часто підсувається противникові п р иманливі кличі релятивности і байдужости (індиферентизму). Коли противник перестає вірити в слушність свого змагу, коли віра в перемогу чи навіть потребу перемоги затирається, то можна сміливо уважати, що психологічна битва вже програна.

Тільки з погляду психологічних аспектів слід розглядати проблему нашого національного самозбереження. Іншими словами — віра в слушність національного самозбереження є передумовою збереження національної ідентичности. Себто збереження ідентичности залежить від бажання ту ідентичність зберегти. Тут наголос на волево-емоційному, радше як на раціональному арґументі.

Дуже часто ті особи, які спираються виключно на раціональних арґументах, приходять до висновку, що асиміляція — річ неминуча. Вони мусять дійти до цього висновку тому, що вживають методи, яка не надається до розгляду таких скомплікованих проблем як національне с а м о збереження. Проблему національного самозбереження слід розглядати не під логічним-раціональним, але під телеологічним аспектом. Тут найкраще застосувати відомий вислів Декарта: „коґіто, ерґо сум" — „я мислю, значить існую".

В загальному можна сказати, що треба лише одної рації на збереження національної окремішности, а нею є бажання ту окремішність зберегти.

Як уже сказано, двома найважливішими символами окремішности є мова і рідна Церква.

Мова є важливим чинником у формуванні особистости людини. В історії знаходимо часто потвердження важливости мови, наприклад, грецьке слово „лоґос" має подвійне значення — „мова" і „мудрість". Відомі філософи Платон, Ляйбніц та інші заступали погляд, що властиво речі „реальні" є проминальними, тоді як поняття й ідеї існують століттями.

Мова, яка передає абстрактні поняття, є скомплікованим процесом на найвищому щаблі філоґенетичного розвитку. А д жеж єдино людина з усіх сотворінь спроможна користуватись мовою.

Коли б ми хотіли перевести порівняння поміж різними філософськими системами, то побачили б, якою основною проблемою в дослідах усіх цих філософів та психологів є явище мови.

Мова, як засіб порозуміння, спроможна лучити минуле, сучасне й майбутнє і творити абстрактні поняття. Мова може описувати не тільки дійсні речі і явища, але й співвідношення поміж речами та явищами у минулому, сучасному і майбутньому.

Мова передає поняття питомі для духовости національного середовища. Вона — лучник поміж узагальнювальним поняттям національности і окремими її елементами у психіці осіб даної спільноти.

Мовою витворюється ідентичність цих осіб з національністю. І тому, що мова є органічним, а не механічним процесом, вона здібна передавати також і реакцію почувань. А що емоції і почування різняться з природи і своєю силою і відтінями, тож у мові є такі вислови, яких не можна докладно перекласти іншою мовою, не можна передати нюансів цих почувань так, як рідною мовою.

Хіба ж можна передати красу вечора, описаного у поезії Шевченка „Садок вишневий", іншою мовою? Спробуйте перекласти на чужу мову „Реве та стогне Дніпр широкий" — залишаться тільки слова, але вони втратять свій чар.

Чому ж так? Тому, що дитина, засвоюючи мову, вивчає її не тільки з слухових та зорових вражень, але також із чуттєвих реакцій батьків, у першу чергу матері.

Уживання рідної мови в чужому середовищі позитивно впливає на національне самозбереження, підтримуючи зв'язок з минулим. Ніщо краще не поєднує минулого із сучасним, як рідна мова. Мовою здійснюється духовий зв'язок з українським народом у теперішньому, мовою можна передати в душу молодого покоління українську духовість з усіма її національними особливостями.

Прилюдна збірка фондів дала добрі наслідки

Вінніпег. — Щорічна вулична збірка Суспільної Служби Українців Канади, „Тег Дей", офіційно дозволена законом, дала в суботу 31 травня добрі вислідн. У збірці брали участь понад 300 українців і українок, у тому й багато молоді. Погода була погана, дощова, однак перший підрахунок виявив, що зібрано було понад 2 500 дол., при чому, багато збіркових коробок ще не були повернені. Рекордистом збірки цього року була п-ні Т. Кузів, яка в своїй коробці принесла понад 85 дол. Підрахунки тривають.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.
ВІДДІЛ в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.
при співучасті
ВІДДІЛІВ ЕЛІЗАБЕТУ та ПАССЕЙКУ, Ню Джерзі
— влаштовує —

РІЧНИЙ ВИСТУП УЧНІВ

в неділю, 15-го червня 1969 року
о год. 5-ій по пол.
в залі Українського Народного Дому
140 Prospect Avenue, Irvington, N.J.

Виступають учні: Т. Бабенко, Ю. Вакун, Б. Бойко, Т. Гірняк, Л. Гусак, Е. Глінка, З. Дзіман, І. Дзіман, Н. Закаляк, У. Закаляк, Х. Закаляк, К. Іваненко, І. Пелех, Е. Поташник, Х. Поташник, Л. Ромаців, С. Сенчій, К. Слабодух, М. Сохан, О. Сохан, М. Феденишин, А. Федів, Є. Щербак.

Увага! *Увага!*

Пітсбург, Па. й Околиця!

В суботу, 21-го червня 1969 року в Аліквіппі, Па.

в залі UKRAINIAN HOME — U.N.A. BRANCH 120
Broadhead Road Aliquippa, Pa.
— відбудеться —

СВЯТКОВИЙ БЕНКЕТ

ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ

75-річчя Українського Народного Союзу

З промовами виступлять:
АНДРІЙ ДЖУЛА, головний радний УНСоюзу (Привітання)
КЛЕРЕНС НЕЙШ, мейор Аліквіппи
ДЖАН ГУД мол., окружний прокуратор повіту Бівер
ВОЛОДИМИР СОХАН, заст. головного предсідника УНСоюзу
ЕРНЕСТ П. КЛЯЙН, стейтовий сенатор
ЛОРЕНС МАРАВИЧ, суперінтендент шкіл

Мастер церемонії:
ЧЕСТЕР МАНАСТИРСЬКИЙ
Початок о год. 6:30 увечері.
Після бенкету — ЗАБАВА при звуках добірної оркестри.

П О Д Я К А

Щиро дякую Вп. п. інж. ІВАНОВІ ЖУКОВСЬКОМУ, архітектові в Ню Йорку, за проект і ласкавий особистий нагляд над виконанням нагробних каменів на могилах мого чоловіка і шваґра.

ЯРОСЛАВА ЛУШПИНСЬКА

З нагоди закінчення медичних студій мого сина

БОГДАНА ОРЕСТА ФЕЦОВИЧА

складаю замість ґрадуаційного прийняття:
50.00 дол. на будову храму св. Софії в Римі
50.00 дол. на музей при українській православній церкві в Бавнд Бруку

БАТЬКО

Оселя УРСоюзу „ВЕРХОВИНА"

ГЛЕН СПЕЙ, Н.Й.
ХЛОП'ЯЧІ та ДІВОЧІ
ВІДПОЧИНКОВО-ВИХОВНІ ТАБОРИ

для дітей у віці 7-13 р., починаються в неділю 29-го червня і триватимуть 4 тижні до суботи 26-го липня 1969 р.

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

для молоді від 14-20 р., почнуться в неділю, 27-го липня і триватимуть 3 тижні до суботи, 16-го серпня 1969 року. Так дитячі табори, як і Курси Українознавства будуть ведені фаховими учителями та університетськими професорами. За ближчими інформаціями звертатися до:

UWA RESORT CENTER
Glen Spey, N.Y. 12737 Тел.: (914) 598-2773

Український Золотий Хрест

— влаштовує —
на ОСЕЛІ ОДВУ ім. ОЛЕГА ОЛЬЖИЧА в ЛЕГАНТОНІ, Па.

ЛІТНІ ТАБОРИ МОЛОДІ УЗХ

Українська молодь у віці від 6-15 років матиме змогу провести свої літні шкільні вакації серед прекрасної природи, на українській оселі з модерним басейном, під доглядом досвідчених виховників.

Початок Хлоп'ячого і Дівочого Табору
в п'ятницю, 4-го липня 1969

Адреса табору:
Ukrainian Homestead, R.D. 2, Lehighton, Pa.
Інформації і зголошення
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦЯ:
Ukrainsky Zoloty Chrest, 515 W. Girard Ave., Phila., Pa. 19123. Tel.: (1-215) PO 3-9471
НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ:
Mrs. Rosalia Kudela, 30-24 — 49th St., Astoria, L.I., N.Y. Tel.: (212) YE 2-6252
БАЛТІМОР І ОКОЛИЦЯ:
Mr. and Mrs. O. Zinkowych
1632 Circle Rd., Baltimore 27, Md. Tel.: 242-9409

ВЕЛИКИЙ НЮ ЙОРК В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ

РЕЗОЛЮЦІЇ ШИРШИХ ГРОМАДСЬКИХ ЗБОРІВ що відбулися в Ню Йорку, в дні 18 травня 1969 року.

Представники українських церковних, релігійних та громадських організацій Великого Ню Йорку та учасники Ширших Громадських Зборів, що їх скликав Комітет Об'єднаних Американсько Українських Організацій Великого Ню Йорку — Метрополітальний Відділ УККА в Ню Йорку при співучасті Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви в дні 18 травня 1969 року в Авдиторії Школи св. Юра в Ню Йорку постановили:

1. Переслати повне синівської відданости привітання Голові Вселенської Церкви Його Святості Павлові VI з нашим гарячим проханням увести остаточно в життя патріярхальний устрій в Українській Католицькій Церкві в цілому світі, щоб в той спосіб врятувати нашу многострадальну Церкву, яка віками була джерелом правдивого християнства на сході Европи, перед постійним винищуванням її ворогами на наших рідних землях та запевнити її обнову у формі помісної Церкви з Синодом Єпископів та Патріярхом на чолі в лоні Вселенської Церкви.

2. Переслати гаряче синівське привітання Їх Блаженству Верховному Архиєпископові Кардиналові Кир Йосифові Сліпому зі запевненням нашої повної піддержки Його заходів для добра нашої Церкви та запевненням наших молитов до Всевишнього, щоб здійснив наше палке бажання бачити Їх Блаженство як Голову Української Католицької Церкви на становищі її першого Патріярха.

3. Переслати наше синівське привітання Ієрархам Української Католицької Церкви у світі з гарячим проханням провести якнайскоріше Синод Владик Української Католицької Церкви та доложити всіх заходів для встановлення патріярхального устрою нашої Церкви.

4. Запротестувати й публічно засудити чергову хвилю переслідувань релігійної свободи і природних людських прав українського народу на його прарідній землі та твердо стояти в обороні нашої Церкви в Україні та інших країнах поза її межами.

5. Переслати схвалену отсими зборами петицію до Святійшого Отця, а її копії до Папського Нунція в Вашингтоні та нашого Преосвященнішого Владики, та рівночасно завізвати усі українські центральні й місцеві організації зробити те саме в якнайскорішому часі.

За Президію Зборів та Резолюційну Комісію:

Роман Гутлевич
предсідник

Д-р Іван Козак — мгр. Іван Базарко
заступники предсідника

Богдан Ластовецький — Євген Лозинський
секретарі

Отець Ігумен Юліян Катрій — ЧСВВ о. шамб. Климентій Прийма, о. д-р Володимир Ковалик ЧСВВ, д-р Роман Борковський, д-р Степан Ворох, Ераст Куровицький, д-р Василь Ленцик, д-р Володимир Михайлів, д-р Роман Осінчук, д-р Ярослав Падох, Оксана Рак, д-р Микола Чубатий.

Члени Почесної Президії і Резолюційної Комісії.

Нова Управа хору „Трембіта" в Нюарку

Дня 21 березня відбулися Загальні Збори хору „Трембіта" в Нюарку. По уділенні абсолюторії уступаючій Управі під головуванням заслуженого громадянина п. Михайла Цяпки, який через брак часу і занепад здоров'я відмовився від дальшого головства, вибрано нову Управу, до якої увійшли: Король Володимир — голова, Гельбіґ Еміліян — 1-ий заступник, Роговський — 2-ий заступник, Кальба Маріянна — секретарка, Торбич Юрій — імпрезовий реф. Ференс Оксана — заступниця імпр. реф.

Після постанови Загальних Зборів п. Торбич Юрій являється головою молодої „Трембіти", а пані Ференс Оксана заступником. Окрайний Степан — скарбник, Солчаник Мирослав — господар, Король Стефа — бібліотекар, Окрайна Христя — заступниця, Мигаль Людвик — помічник, д-р Утриско Осип, Тарнавський Роман і Цяпка Михайло — Контрольна Комісія, прес. реф. і Товариський Суд включно в Контрольну Комісію.

При цій нагоді варто дещо сказати про хід праці нашого хору. Хор під проводом нового і талановитого диригента Михайла Длябоги приготовляє новий репертуар пісень, з яким буде виступати на імпрезах і академіях. Незабаром хор виступить з концертом на будову Укр. Народного Дому в Ірвінґтоні.

Мило вражає присутність молоді в нашому хорі. „Трембіта" відмолоджується, бо прийшла молодь, яка зрозуміла вагу і будуючу силу нашої пісні. Багато із молодих увійшли до нової Управи нашого хору. Тішить нас це дуже, що наша дорога молодь стала в ряди культурної праці, щоб тим заманіфестувати свій шлях.

Ст. О.

ЗВІДОМЛЕННЯ

Дня 1-го травня 1969 р. відбулося засідання Крайового Комітету для відзначення 25-річчя створення УПА. На засіданні вислухано звітів членів Комітету та Контрольної Комісії, яка складалася з панів: сот. Юрія Кононіва, Мирослава Шміґля й Мирослава Климка, які репрезентували Контрольні Комісії Головних Управ ООЧСУ, СУМА та Т-ва к. Вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича.

Звіти фінансового референта та Контрольної Комісії виявили, що збірка на видання про УПА дала суму в 24,508.04 дол. З цієї суми виплачено вже за друк Антології „Слово і Зброя" за редакцією Л. Полтави, яка незабаром появиться у продажі, за переклад історії УПА англійською мовою Юрія Тиса-Крохмалюка, а зараз підготовляється до друку Історія УПА українською мовою. В дальшому обговоренні справ вирішено оголосити списки жертводавців у тижневику „Шлях Перемоги".

У висліді дискусії розв'язано Крайовий Комітет для відзначення 25-річчя створення УПА, рештуючу суму 16,758.80 вирішено передати Головній Управі Т-ва к. В. УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича - Тараса Чупринки в ЗСА для реалізації початих видань, конкурсу на мистецькі твори та дальших видань про УПА.

При Головній Управі Т-ва к. В. УПА буде створена Видавнича Комісія, яка підлягатиме Головній Управі та їхній Контрольній Комісії.

За Крайовий Комітет:
Лев Футала, голова;
Вол. Левенець, секр.

Відходять працьовиті патріоти

(В пам'ять М. Головатої)

На 70-му році життя відійшла у вічність спокійна, трудолюбива й знана в суспільному житті громади п-і Марія з Кордовських Головата.

Виростала на Буковині, працювала в Галичині по фаху фармацевтом. Під час великого Ісходу по другій війні опинилася в Америці. Була референтом суспільної опіки при „Самопомочі" і 22-ому Відділі Союзу Українок Америки, а коли відійшла на емеритуру, очолила організацію Українських Емеритів. Організація старається придбати для старших людей Піклувальний Дім і покійна була в тій справі пробоєвиком. При помочі Лікарського Товариства, „Самопомочі", Дієцезії та УНСоюзу й інших Союзів, думала покійна створити фінансову базу для такого дому. Велика це робота і не під силу емеритам, але бл. п. пані Головата вірила, що треба стукати, щоби щось отворилося. В Америці скоро повдовіла. Її чоловік, банковець і урядник залізниць з Польщі, був перенесений до Познаня. В 1941 р. пані Головата перебрала управління аптеки при Оперному Театрі у Львові. Свій диплом фармацевта нострифікувала в Чикаго і працювала по фаху в різних шпиталях міста.

Залишила одинокого сина Михайла, інженера і доктора, який працює як фаховий металюрг в Інленд Стіл Ко., та невістку Іванну з Григорцевих з 4-ма внуками. Смерть прийшла несподівано для родини і громади, якій Покійна вірно служила. Вічна Їй Пам'ять!

Степан Куропась

Протимосковська демонстрація у Вінніпезі

Більше як 100 осіб, головно студентів і членів СУМ, протестувало проти участі в московському Фестивалі, який відбувався в нововибудуваній міській залі „Сторіччя" Вінніпеґу, навпроти міського ратушу 1-го травня вечером. Демонстранти, на очах кількасотної публіки, спалили три большевицькі прапори. Демонстрацією, яку зорганізував місцевий Відділ АБН, провадив голова Відділу о. Семен Іжик. Він заявив репортерам двох англомовних щоденників, що ця демонстрація українців Вінніпеґу є протестом проти культобміну, який є лише димовою заслоною, щоб приховати порушування людських прав та окупацію України московськими большевиками, переслідування релігії і русифікацію.

Три совєтські червоні прапори були спалені демонстрантами в протесті проти 3-денного виступу московського Фестивалю у Вінніпезі. Гостра суперечка і коротка бійка вибухла була між демонстрантами і глядачами, яку скоро зліквідувала поліція. Два місцеві англомовні щоденники, „Фрі Прес" і „Трибюн" та радіостанція широко інформували про цю українську протимосковську демонстрацію.

Дм. Микитюк,
кол. УСС

Дивізійні Дні у Клівленді

Субота 28-го й неділя 29-го червня ц.р. у Клівленді, Огайо, пройдуть під гаслом „Дивізійних Днів". Дводенна імпреза відбудеться для вшанування ювілею 25-ліття створення Дивізії „Галичина", яка згодом стала 1-ою Дивізією УНА. Місце імпрези: авдиторія Середньої Школи ім. св. Йосафата, 5720 Стейт Ровд у Пармі, Огайо.

Жителі Великого Клівленду й околиць без сумніву будуть мати імпрезу більшого калібру. Про це дбає стейтовий Діловий Комітет, під головуванням крутяница й дивізійника, полк. Аверкія Гончаренка. Дводенна програма передбачає на суботу Ювілейну Дивізійну Забаву, з участю асів колишнього „Веселого Львова" — Ірини й Юрія Лаврівських. Початок о 9-ій год. вечера. В неділю 29 червня відбудеться Святковий Концерт. Серед виконавців фігурують прізвища Олега Лисяка (доповідь п. н. „За свій рідний край, за стрілецький звичай — 25 літ опісля"), співачки Марії Лисяк, Ірини Лаврівської (монтаж на тлі хору). Юрій Лаврівський цим разом виступить як диригент чоловічого (Дивізійного) хору „Бурлаки" з Бофала, Н.Й., та Жіночого хору з того ж міста. Початок концерту о год. 6-ій вечера.

П. Гайський

У глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих що 8-го червня 1969 р. відійшов у Вічність на 91-му році життя наш Незабутній КЗИН і РОДИЧ

бл. п.
ВОЛОДИМИР ЧУБАТИЙ

(син Теодора і Йосипи з Чубатих)
учитель у Брідщині, а потім довголітній директор прилюдної школи в Тернополі.

ПОХОРОН відбувся 5-го червня в Канзас Сіті, Мізурі.

Смутком сповнені:
ОЛЬГА ВОВК — кузинка, з сином АНАТОЛЕМ, невісткою УЛЯНОЮ і внуками: ЛІДОЮ, ХРИСТИНОЮ і АНДРІЄМ
АНТОНІНА ВИННИЦЬКА — кузинка, з сином ЯРОСЛАВОМ, невісткою ОЛЬГОЮ, дочкою ІРИНОЮ, зятем МИРОСЛАВОМ ПОЛОТНЯНКОЮ і внуками
МИРОСЛАВА ЧУБАТА — вдова по кузинові, пок. ВОЛОДИМИРОВІ, з синами: ЛЮБОМИРОМ і ЯРЕМОЮ і невісткою НАДІЄЮ
діти пок. кузинки ТЕОДОЗІЇ СТЕЦЬКО — ЯРОСЛАВ СТЕЦЬКО з дружиною СЛАВОЮ та ОКСАНА РОМАНИШИН з чоловіком ДМИТРОМ, сином ОЛЕГОМ і невісткою АННОЮ

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ відправляться в Бріджпорті, Конн. та Дітройті в ЗСА, і в Україні.

УПРАВА ГЕТЬМАНСЬКОГО РУХУ і ГОЛОВНА УПРАВА УГОА в ДІТРОЙТІ та 6-ий ВІДДІЛ УГОА у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ повідомляють, що 9-го червня 1969 року з Волі Божої відійшов у Вічність

св. п. проф. ред. МИКОЛА ПАСІКА

заслужений член Гетьманської Організації та член Вищого Проводу Гетьманського Руху.

Всі Гетьманці схиляють голову перед Покійником та висловлюють глибоке співчуття Дружині і Родині Покійного.

СХІДНЬО-ЕВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ВЯЧЕСЛАВА ЛИПИНСЬКОГО у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
оповитий жалобою, повідомляє своє Членство, своїх Прихильників і все Громадянство, що в понеділок, 9-го червня 1969 року, помер в одному з філядельфійських шпиталів наш Член-Фундатор, Добродій і невіджалуваний Співробітник

бл. п.
Проф. МИКОЛА ПАСІКА

б. Січовий Стрілець Київської Формації, високоосвічений історик, видатний публіцист, журналіст і педагог, редактор і співредактор кількох часописів у Краю і на еміграції, останньо співредактор щоденника „Америка" у Філядельфії, громадський і політичний діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родину Покійного просимо прийняти наше щире співчуття.

УПРАВА ІНСТИТУТУ

ГОЛОВНА УПРАВА СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ
з великим жалем і сумом повідомляє Членство СУЖА і Загал Громадянства про смерть довголітнього Члена

бл. п.
МИКОЛИ ПАСІКИ

видатного журналіста і публіциста, кол. редактора львівського католицького тижневика „Нова Зоря" і щоденника „Українські Вісті" у Львові, двотижневика „Українська Дійсність" у Празі, співробітника тижневика „Українська Трибуна" в Мюнхені, довголітнього співробітника і кол. головного редактора католицького щоденника „Америка" у Філядельфії, члена Головної Управи Української Католицької Асоціяції Преси та активного громадського і політичного діяча.

ПАНАХИДА буде відслужена в похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd. в п'ятницю, 13-го червня 1969 р. о год. 8-ій веч.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 14-го червня 1969 року о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви Христа Царя при вул. Кайога, а опісля на Український Католицький Цвинтар у Факс Чейсі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
ГОЛОВНА УПРАВА СПІЛКИ УКРАЇНСЬКИХ ЖУРНАЛІСТІВ АМЕРИКИ

У ТРИДЦЯТТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ

бл. п. дипл. інж. Володимира Ґоздава-Дидинського

та в СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ЗАМІСТЬ РОЖ на свіжу могилу Його Дружини, з роду САС-СТРИЙСЬКА

Галини-Анни Дидинської

жертвую 100.00 (сто) долярів на видавничий Фонд Альманаха — Дрогобич.

Інж. Константин ҐОЗДАВА-ДИДИНСЬКИЙ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. **МИКОЛИ ЗАХАРКОВА**
складають 30.00 долярів
на Фонд „Мати і Дитина"
КАРАПІНКИ
ПЛЕСКАЧЕВСЬКІ
ГРЕЧАКИ

Замість квітів на могилу
бл. п. **ЗЕНОВІЇ ГЛАДЧУК**
на сироти в Німеччині
суму 28.00 долярів складають
ЛАВРИШКИ
ВУНДЗЯКИ
САЄВИЧ
СТАНЕЦЬКИЙ

Замість квітів на могилу
бл. п. проф. д-ра **ЗІНОВІЯ ЛИСЬКА**
на докінчення видання праці Покійного „Українські народні мелодії"
50.00 (п'ятдесят) долярів
складає
проф. д-р ОРЕСТ ПОПОВИЧ

У п'яті роковини смерти Незабутнього Батька † 13.6.
сл. п. о. радн. **САВИНА ДУРБАКА**
складають 25.00 долярів
на видання Теребовельського Збірника та закликають усіх Рідних, Земляків і Приятелів причинитися до цього культурного діла
донька ОЛЕНА КОКОДИНСЬКА й син ІВАН
Пожертви просимо слати на адресу:
Д-р В. Палідвор, 69 E. 7-ма Ст., Ню Йорк, Н. Й. 10003

П О Д Я К А

З Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність дня 24-го травня 1969 року наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО і БРАТ

св. п. ОСТАП ХАРХАЛІС

Складаємо сердечну подяку Високопреподобним Отцям: пароохові П. Мельничукові і О. Весоловському за відправлення Заупокійної Служби Божої, Панахид і похоронів, а зокрема о. О. Весоловському за щиру проповідь у Церкві над домовиною, усім Приятелям з Балтімору, Філядельфії і Вашинґтону за участь в похоронах і за вислови співчуття в нашому горю, усім Краянам і Знайомим за листовні вислови співчуття.

Сердечно дякуємо Відділові ОбВУА під проводом п. ген. Самутіна за зорганізовану участь з Прапором в Панахидах і похоронах, а Дост. пп. Самутіну від ОбВУА, д-рові Дерісві від „Самопомочі" і Кредитівки, Чорнодольському від УККА і Котикові від б. Маслосоюзу за щире прощальне слово на кладовищі.

Дуже дякуємо Добрим Паням: Притула, А. Стельмах, Хай, Саламаха, Ласійчук і із Союзу Українок за уряджения сумної трапези після похорону, а о. Весоловському, п-ні Калиновській, пп. ген. Самутіну, Пісецькому, д-рові Лемішці і іншим за тепле слово під час трапези.

Якнайщиріше дякуємо за пожертвовані Святі Служби Божі, пожертви на народні цілі, вінки і квіти.

Дякуємо п. д-рові Лемішці за дбайливу, безінтересовну опіку і Добрим Родинам: Пісецьких, Возьних, Притули, Трасків, Чапельських, М. Тимок і інших за піддержування Покійного на дусі в часі недуги.

Просимо Милосердного Господа, щоби благословив Вас усіх Своїми Ласками.

МАРІЯ — дружина
і РОДИНА

СПОРТ

Редагує В. Сохан

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

Футбольний турнір юнаків за першість СУАСТ-Схід відбудеться в суботу, 14-го червня 1969, на відпочинковій оселі УРСоюзу „Верховина" в Глен Спей, Н. П.

„Тризуб", Філядельфія — „Спартанс", Філядельфія, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в суботу, 14-го червня 1969, о год. 8.15 вечером на стадіоні Темпел Університету у Філядельфії, Па.

— о —

ДЕСЯТИРІЧЧЯ ПРАЦІ СПОРТОВОГО КОРЕСПОНДЕНТА ПЕТРА ГОЛОВАТОГО

Петро Головатий

Прізвище нашого постійного кореспондента Петра Головатого напевно відоме всім читачам нашого спорту. За його підписом появляються в нас постійно дописи із спортового життя Чикаґа, в першу чергу про УАСТ „Леви", а далі теж про СК СУМА „Крила" та СК СУМА „Тигри", як теж довші звідомлення про відбиванкові першості СУАСТ-Північ, в яких беруть участь дружини наших молодечих організацій: Пласту, СУМА, ОДУМ, студентів та інших.

Але, хоч наші читачі шукають щотижня за цими дописами із спорту в Чикаґо і знають, що їх завдячують нашому постійному кореспондентові Петрові Головатому, то мало із них усвідомляють собі, що цей наш спортовий кореспондент саме закінчив десять років пильної і систематичної, та безкорисної, бо зовсім безплатної, праці в ділянці звітування в пресі та на радіопередачах про наше спортове життя.

Крім постійних дописів до нашого щоденника Петро Головатий постачав спортові матеріяли до інших часописів, а саме до „Америки" й „Українського Життя", та для радієвих передач д-ра Степана і Люсі Самбірських, на яких виступав він вже не раз особисто із спортовими коментарями. Петро Головатий активний теж як спортовий діяч. Він є членом Управи СУАСТ-Північ, делеґатури УСЦАК, в якій був теж впродовж трьох років пресовим референтом, а в останніх трьох роках займає пост секретаря і скарбника. В УАСТ „Леви" був Петро Головатий в роках 1957-59 секретарем і хронікарем, а тепер є референтом преси і пропаґанди, на пост якого перевибирають його постійно від 1961 року. Петро Головатий є, очевидно, членом 399-го Відділу УНСоюзу при УАСТ „Леви".

Як і кожний спортовий діяч, Петро Головатий був колись активним спортовцем і цей досвід стає йому в пригоді в його праці спортового кореспондента. Він був колись завзятим футболістом в дружині своєї гімназії в Товмачі, де грав довший час на воротах. Був він теж раніше добрим футболістом і стрільцем воріт у своїй дружині в рідному селі. В таборі скитальців у Мінстер Ляґер Петро Головатий знову став воротарем футбольної дружини табору „Січі", а будучи студентом німецького університету в Кіль, він теж постійно займався цілим рядом видів спорту, як відбиванка, плавання і футбол, в якому теж у студентській дружині скитальців (українців, поляків і балтійців) грав на воротах.

Тепер можна зустрінути нашого кореспондента Петра Головатого на кожних спортових змаганнях чикаґівських „Левів", як і на інших спортових імпрезах цього міста. Він не стоїть вже, щоправда, на своїй давній стійці воротаря дружини, але такою ж важною стійкою вважає тепер Петро Головатий свою службу спортового кореспондента. Власне цій його спортовій обов'язковості завдячуємо ми постійну появу дописів із українського спортового життя Чикаґа, за що й належиться йому подяка і признання від імені кругів читачів нашого спорту.

— о —

ПРОФ. СТЕПАН ПОПЕЛЬ ЗДОБУВ ПЕРШІСТЬ УСЦАК В ШАХАХ

Клівленд, Огайо. — В днях 30 і 31 травня і 1-го червня ц. р., відбувся тут турнір Української Спортової Централі Америки й Канади за індивідуальну першість в шахах на 1969 рік. Обов'язки господарів виконував УАСК „Львів" Клівленд, що цього року святкує 20-річний ювілей своєї праці. Після шести кругів гри швайцарською системою змагуни зайняли ось такі місця: (в дужках подана скількість точок на 6 можливих) 1. проф. Степан Попель, Норт Дакота (5:5); 2. проф. д-р Орест Попович, Ню Йорк (4:5); 3-5 (поділене) інж. Лев Блонарович, Вірджінія, Михайло Парута, Клівленд і Андрій Юсип (по 4); 6. Тома Возьний, Клівленд (3:5); 7-9 поділене) Андрій Лупиняк, Торонто, професор Роман Міхняк, Клівленд і мґр Мирослав Турянський, Чикаґо (по 3); 10-12 (поділене) Євген Коссак, Василь Криса і Василь Стефанюк, всі з Клівленду, (по 2.5); 13-15 (поділене) д-р Зенон Винницький, Клівленд, Михайло Паньків, Клівленд і Володимир Олійник, Торонто (по 2); 16 Борис Шарий, Кентакі (0). Переможець одержав нагороду в сумі 140 дол. і мандрівну чашу клівлендського банку „Вест Сайд Федерел Сейвінґс енд Ловн Ессосійшен". Нагорода за друге місце була 90 дол., а 3-5 місця розділили по рівному суму 95 дол.

„Ч. СІЧ" — „ТРИЗУБ" 3:1

Гаррісон, Н. Дж., 7-го червня. — Ці мистецькі змагання двох чільних українських клюбів були заповіджені на п'ятницю, 6-го червня, тому й багато глядачів явилося перед брамою гаррісонського стадіону в п'ятницю і там щойно довідалися із видрукованих на скору руку летючок, що змагання перенесено на суботу. Все таки в суботу прибуло на змагання біля трьох сотень льояльних симпатиків „Ч. Січі" і вони не могли нарікати на свою дружину, бо „Ч. Січ" заграла цим разом добре і продуктивно. Знаємо, що „Ч. Січ" добре грала цілий ряд змагань, але не потрапила їх виграти. Цим разом сталося інакше і може ці змагання стануть початком нової „ери" дружини „Ч. Січі".

Про самі змагання можна сказати коротко, що були вони дуже скорі, завзяті і на гарному рівні, при тому гра була чиста і без непотребних фавлів. Перша півгра пройшла із легкою перевагою дружини „Ч. Січі", яка здобула до перерви всі трое воріт. В другій половині переважала дружина „Тризуба". Знаменито заграв в „Ч. Січі" Ернест Поль, бувший репрезентант Польщі, який здобув притомно двоє воріт. Приглядаючись його грі можна собі уявити, наскільки був він кращим в молодшому віці. Треті ворота стрілив для „Ч. Січі" Вол. Чижович. Футболісти „Тризуба" грали завзято і не резиґнували з перемоги до останнього свистка, за що належиться цілій дружині признання і подив. Ворота для „Тризуба" здобув Палета на п'ять хвилин перед кінцем зустрічі. У складі „Ч. Січі заграв вперше по довшій перерві В. Каздоба, який безсумнівно причинився до більшої рівноваги духа і стабільности дружини. Оборонці Рот і Гавран заграли добре, зокрема Гавран показав свої здібности. Лінія помочі Снилик, Каздоба і Вернер вив'язалися вповні і постійно підсилювала напад м'ячами. Напад у складі Вільчак, Олексин, Чижович, Поль і Меґі був швидким і грізним під воротами противника. На воротах у „Ч. Січі" заграв цим разом Німерчинський замість неприявного Куца. На резерві був Бутенко. Бракувало теж у складі „Ч. Січі" Віналеса, Воробця і Сісґі.

І. Я. Х-як

— о —

ПОМЕР Д-Р ПЕТРО ПІЛЬ

Д-р Петро Дж. Піль, 94-річний спортовий діяч Чикаґа колишній президент Футбольного Союзу ЗСА, останньо почесний голова Футбольного Союзу Стейту Ілліной, помер у Чикаґо 3-го травня 1969 року. Покійний був фундатором мандрівної чаші д-ра П. Піля, за яку змагалися щорічно від 1908 року футбольні дружини стейту Ілліной. Дохід із цих змагань за чашу д-ра П. Піля ішов постійно на фонд допомоги футбольним змагунам, які потребували медичної опіки. Переможець змагань за чашу д-ра П. Піля вважався рівночасно першуном футболу стейту Ілліной. Дружина УАСТ „Леви" записала теж на своє конто здобуття чаші д-ра П. Піля і чемпіонату стейту Ілліной в 1956 році.

Петро Головатий

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 15-го ЧЕРВНЯ 1969 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 64 Відд. о год. 2:30 по пол. у Вінярського, 482 Мейн вулиця у Патерсоні. Проситься чл. прибути і вибрати дивіденди. — І. Бурний, секр.

СУБОТА, 21-го ЧЕРВНЯ 1969 р.

ЧЕСТЕР, Па. Піврічні збори Т-ва Т. Шевченка — 156-ий Відд. о год. 7:30 веч. Проситься чл. прибути. — В. Новак, секр.

Посмертні згадки

МАРІЯ БАРОН, членка УНС Відд. ч. 123 Т-ва св. Марії в Скрентон, Па., померла 30 травня 1969 р. на 72 р. ж. Покійна нар. в 1897 р. в Скрентоні, Па. і стала членкою УНС в 1947 р. Полишила в смутку 3 синів, 3 сестри і 3 братів та 10 внуків. Рідня, приятелі і союзова громада відпровадили Покійну на Вічний Спочинок 2 червня 1969 р. на цвинтар Sacred Heart в Minooka, Pa.

Вічна Їй Пам'ять!

І. Галик, секр

КСЕНЯ НАКОНЕЧНА, довголітня членка Т-ва Клюбу Поступового — 70 Відд. УНСоюзу в Джерзі Ситі, Н. Дж., померла 23-го травня 1969 р. на 81 р. ж. Покійна походила з с. Накло, пов. Перемишль, Зах. Україна. Полишила у великім смутку дочку Марію. Похорон відбувся 27 травня 1969 р. з пох. заведення до Укр. Кат. Церкви св. ап. Петра і Павла в Джерзі Ситі, Н. Дж., а відтак на цвинтар Holy Cross, N. Arlington, N.J.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Жук, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6198. Генерал і Тарзан прощаються.

YOUR LEASING TARZANLAND TO US FOR AN EMERGENCY BASE MAY BECOME EVEN MORE IMPORTANT, TARZAN, THAN WE THOUGHT. WE'LL FLY IN PARATROOPERS, SUPPLIES AND MACHINERY AT NIGHT— NEVER DURING THE DAY!

...AND THE GOLDEN KING'S TREASURE WILL BE PROTECTED BY THE U.S. AIR FORCE!

THE WASHINGTON JET WILL BE READY FOR PROFESSOR PLANDOME IN ONE HOUR. I'LL SEND A CAR TO BRING YOU TO MY FIELD OFFICE. SALUTE, TARZAN!

SALUTE, GENERAL!

Ваша країна Тарзане, винаймлена нам на базу негайної потреби, може стати, Тарзане, ще важливішою, ніж ми думали. Ми будемо перевозити туди парашутне військо, постачання і машини ночами, ніколи за дня!

А скарб золотих королів буде під охороною американського летунства! Вашингтонський джет буде за одну годину готовий для професора Плендома. Я пришлю вам авто, щоб завезти вас до моєї польової квартири!

Поклин, Тарзане!

Поклин, генерале!